

# GAZETA POZNANSKA

Nro. 87.

w Sobotę dnia 1. Listopad Roku 1806.

*z Poznania d. 31. Paźdz.*

W zeszłą Sobotę ogłoszono tu przy ogłosie urzędową wiadomość o zawartym pokoju między Najjaśniejszym Cesarzem i Królem NAPOLEONEM i N. Cesarzem Austryackim, a nazajutrz w Niedzielę na złożenie dzięków Najwyższemu śpiewany był hymn: Te Deum, w kościele tutejszym parafialnym z zwykłą uroczystością. Wieczorem całe miasto było oświecone. JW. Prefekt dawał w dniu tym wielki obiad.

*z Bydgoszczy d. 9. Października.*

W dniu dzisiejszym z woli JW. Prefekta odprawiono się w mieście tutejszym w Kościele Poiezuickim żałobne nabożeństwo za duszę 6 p. JW. Ignacego Potockiego byłego Marszałka Wielkiego Xięstwa Litewskiego, na którym po odprawionych wigiliach znajdowały się wszystkie władze miejscowe w mundurach obywatelskich z znakami żałoby. — Mszą wielką śpiewał JX. Bochynski Radzca Prefektury przy muzyce po większej części z amatorów złożoney. — Na uczczenie zaś pamiętki straty tak wielkiego Męża, miał mowę pogrzebową JX. Wyszomirski Rektor Gimnazjum tutejszego.

*z Krakowa d. 18. Października.*

Dzień 14 Października, jako rocznica sławnego w dziejach świata zwycięstwa pod Jena, gdzie Wielki NAPOLEON pokonał nieprzyjaciela jednym prawie uderzeniem potężnego swego ramienia, inną postać północney Europie nadał, i części Polski nowe zasady bytu Xięstwa Warszawskiego

założył, przez woysko Polskie sprzymierzone z zwykłą uroczystością był tu obchodzony. Jaśnie Oświecony Xiąże Poniatowski, Naczelny Wodz tegoż woyska, otoczony Generałami i licznym gronem różney rangi officerów, w pośród woyskowej parady przybył do kościoła Archipresbiteralnego Panny Maryi o godzinie 11stej, gdzie po odprawioney Mszy Świętey Wielmożny JXiądz Łancucki, Archypresbiter pontyfikalnie ubrany, stanawszy u Ołtarza złożył powinszowanie Xięciu Jegomości tak znakomitego orężem Wielkiego NAPOLEONA nabytego zwycięstwa; odżywił pamięć wskrzeszenia oyczyzny naszej, która po tym dopiero zwycięztwie pierwsze nowego życia dała oznaki, dziękował Niebu za stateczne sprzyianie orężowi Wielkiego NAPOLEONA, a zwyciężkiemu rycerstwu nad nowym oyczyzny swej nieprzyjacielem najlepsze życzenia oświadczył. Śpiewane Te Deum zakończyło tę religijną uroczystość, po której nastąpił obiad wielki w domu Xięcia Jegomości dla woyskowych osób i zdrowie zwycięzcy pod Jena spełniane było.

Nazajutrz dnia 15. t. m. w kościele katedralnym tutejszym odprawiła się uroczysta konsekracya na biskupstwo Kieleckie Jaśnie Wielmożnego JXiądza Woyciecha Górskiego. Obrządek ten konsekracyi odprawił JW. JX. Andrzej Gawroński, Biskup Krakowski, któremu pontyficaliter assistowali Wielmożni Jmć Xięża Drzewiecki, Opat Jędrzejowski i Wincenty Łancucki, Archypresbiter Kra-

kowski, w przytomności całej Prześwietney kapituły Krakowskiej, duchowieństwa z obydwóch dyecezyj licznie zgromadzonego i licznych gości. Ofiary ze świec, chleba i wina nieśli przed ołtarz z wojskowych Jaśnie Wielmożni i Wielmożni Stanisław Potocki, Pułkownik 2go pułku; Górski, Pułkownik artylleryi; Zieliński, Pułkownik i Komendant Placu; Wincenty Górski Kapitan, synowiec konsekrowanego Biskupa. Z cywilnych Wielmożni Józef Chomontowski i Soter Darowski. Po skończonym obrządku, delegowani od kapituły i dyecezyi Kieleckiej Wielmożni JXża Józef Czekałowicz Archidyakon, i Maciej Łacki, Kanclerz Kielecki, złożyli Jaśnie Wilmożnemu JXiedzu Biskopowi Krakowskiemu, iako Konsekrantowi, najgłębsze dzięki zynienie. Z dopełnioney tey konsekracyi duchowieństwo i cała publiczność tym większe ukontentowanie miały, że ten nowo konsekrowany Biskup, procz pięknych duszy i serca przymiotów, liczne bardzo, iako pierwszy Prałat kapituły i Administrator zgasley Dyecezyi Tarnowskiej, położył zasługi, i przez nie wysokości tey doszedł dostojności. Potym Jaśnie Wielmożny JXiadz Biskup Krakowski dał w domu swoim obiad, na którym osoby wojskowe i cywilne iako też i stanu duchownego znajdowały się.

*z Gdańska d. 2. Października.*

Według pewnych wiadomości, dało się widzieć niedawno na Błocie do 200 kupieckich okrętów, które częścią do rossyjskich, częścią do pruskich portów pozawiały.

*z Paryża d. 12. Października.*

Jego Cesarsko-Królewska Mość ieszcze nieprzybył; lubo codziennie spodziewany.

Na potwierdzenie tego przyjemnego zdarzenia donoszą z Fontaineblau pod dniem 10 Października:

„Ukończono już wszystkie przysposobienia na zamku dla przyjęcia dworu Cesarzskiego. Przedwczoraj przyszły tu trzy bryki z meblami z Paryża, Pan Dasmazis, za-

wiaujący meblami cesarskimi, oglądał wszystkie pokoje. Na dziedzińcu i w przysionkach pozaciągano laternie. Słowem cały zamek zewnątrz i wewnątrz urządzony jest na rezydencyą Dworu. Zapewniam, że Cesarzowa Jeymć dziś tu przybędzie i że czekać będzie na Jego Cesarstą Mość, którego przybycie głoszą być bliskiem. Pochlebiamy sobie nadzieją, że będziemy mieć szczęście posiadania tu dosyć długo Cesarstwo Jchmość.

Prefekt Departamentu Maine i Loire za najwyższym rozkazem powołał pod chorągwie kontyngens należący do posilkowego zaciągu klasy z roku 1810. Uwolnieni iednak są od stawienia się konskrypcyonisci, którzy się przed 16. Października r. b. ożenili.

Zapewniam, że wszyscy Pocztmistrze na trakcie do Fontainebleau odebrali już rozkaz, mieć w pogotowiu konie pod ekwipaże cesarskie. —

Dziennik Państwa zawiera dziś długi artykuł z gazety Madryckiej, zbliżając wszystko to, co Pisma angielskie o ostatnich działaniach wojennych Sir Wellesteya a mianowicie o batalii pod Talavera rozgłosiły. — Miałamy ten artykuł, nieobeymuie bowiem żadnych nowych szczegółów o tych wydarzeniach, lecz potwierdza tylko w tonie lakonicznym to, co dawniey już z Monitora doniesiono. —

*z Paryża d. 13. Października.*

Generołowie Bertrand i Lebrun, Adju-tanci Cesarza, przybyli do Paryża.

Wyrokiem dnia 28. Września Cesarz Jmć mianował Generała Menou, Gubernatorem Wenecyi, a Generała Vial dowódcą naczelnym wojsk znajdujących się w Triencie we włoskim Tyrolu. Wojska te zdobyły dnia 2. Lavis, przy którym zdarzeniu stracili insurgenci 300 w zabitych, 40 w rannych i wielu rannych. Inny wyrok Cesarzski po-

twierdza Pana Teotochi na dal Prezydentem Senatu Iohńskiego.

Gwardye narodowe wszędy uwolnione snowu zostały od służby, ponieważ żandar-mowie i woyska liniowe dostatecznemi są na ten koniec.

General dywizyi Chabot, z powodu od-niesioney rany w Katalonii odwołany został tymczasowię od dowództwa gtey dywizyi.

*z Paryża d. 16. Października.*

Wyrokiem d. d. 1. t. m. mianowany iest Hrabia Montalivet Ministrem S. W. a Hrabia Molé Generalnym Dyrektorem mo-stów i dróg.

Cesarz spodziewany iest około 20. t. m. w Fontainebleau.

Xiąże Ragusański przybył do Paryża.

Onegday odprawił Minister, Dyrektor woyny, rewiz na polu marsowém z dwoma regimentami strzelców grenadyerów i strzel-ców konnych gwardyi.

*z Monachium d. 8. Paźdz.*

W Nymphenburgu czynią wielkie przy-gotowania do illuminacyi, która tam będzie pod czas bytności Cesarza NAPOLEONA.

*z Wiednia d. 14. Października.*

Xiąże Lichtenstein udał się śpiesznie do zamku Totis, aby Jego Cesarzkiej Mości Franciszkowi podpisany traktat pokoju prze-łożył. Ratyfikowany instrument pokoju nie-zwłocznie wymieniony będzie. Następujące osoby należą do suity Cesarza NAPOLEO-NA, który jutro z Schoenbrunn wyjeżdża. Wielki Marzałek Palacu, Düroc, Xiąże Friaulu, Generalowie i Adiutanci Savary, Mouton, Rapp, Lebrun, Duroc, Nan-souty; Szambellani de Body, Bosset, Ger-mani; Półkownik d'Alb Szef Bióra topogra-ficznego; Pan de Mannevall, prywatny Se-kretarz Cesarza, Pan de Yvant, Chyrurg Je-go Cesarzkiej Mości. — Traktat pokoju między obydwoima Cesarzami, NAPOLEO-NEM i Franciszkiem, zapewne, iak tu mnie-mają, wprzod w Monitorze ogłoszony będzie.

*z Pragi d. 8. Października.*

Odebraliśmy tu urzędową wiadomość, iż Hrabia Metternich, nasz dotychczasowy Po-seł przy Dworze Paryżkim, mianowany iest Ministrem związków zagranicznych na mieysce Hrabi Stadion.

*z Salzburga d. 13. Października.*

Wczoray rano wyjechał Xże Gdański do Wiednia, a natomjast przybył tu bawarski General Wrede.

Do szalonych pogłosek, któremi mamia insurgentów tyrolskich, należy i ta, iakoby Rossyanie wielką batalią przeciw Francuzom wygrali.

*z Norymbergi d. 17. Paźdz.*

(Wieczorem o 5tey godzinie.)

W tey chwili przebiega tędy Pan Falk, heako-darmstadski kuryer z wiadomością, że dnia 14. Października o godzinie 9. z rana ogłoszony był pokoy w Wiedniu. W nocy z 13. na 14. spodziewany z Totis kuryer z podpisanym przez obydwie strony ineru-mentem pokoju przybył do Wiednia wśród huku z dział.

*z Donauwoerth d. 18. Października.*

Według powieści kuryerów, którzy dzi-siaj wieczorem tędy przechodzili, przybył wczoray Cesarz NAPOLEON do Passau, i oglądał pilnie tamteysze warownie.

*Od Menu d. 16. Października.*

W tey chwili odbieramy wiadomość, że korpus Xięcia Abrantes, po 14. m. b. opu-ści swe dotychczasowe stanowiska w Saxonii, Frankonii i Baireuth, i przyciągnie w naszą okolicę, gdzie do dalszego rozkazu stać bę-dzie. Główna kwatera Marszałka, iak sły-chać, przeniesie się do Frankfortu, a woy-ska staną w hrabstwie Hanau i w Fuldawskiém. Głoszą także, że ieden korpus od wielkiej armii pociągnie przez nasze okolicę do Hol-landyi.

*z Drezna d. 15. Października.*

Baron Marboeuf, służbowy oficer Cesa-rza NAPOLEONA, który dnia 8. o godzi-

nie 11. wieczorem z Schoenbrunn wyjechał i dnia 12. po południu o godzinie 3. tu stanął, przywiózł list od Cesarza Jmci do naszego Monarchy. Jechał przez Czechy i dziś wyjechał z tąd powrotem. Król nasz udarował go piękną tabakierą nasadzoną dyamentami, i ozdobioną cyfrą N. Pana. — Z powodu przykrey pory czasu, oboz znajdujący się po nad Elbą, niedaleko tutejszey stolicy, wkrótce będzie zwinięty. Roboty około fortyfikacyow tutejszych zostały wstrzymane. — Do granic naszych przybywają wciąż zbiegi z Czech, chroniący się przed służbą woyskową, do której są przymuszani.

*z Drezna d. 22. Paźdz.*

Z powodu zawartego między N. Cesarzem Francuzów, Królem Włoskiem, NAPOLEONEM I. i N. Cesarzem Austrii i Królem węgierskim i czeskim na dniu 14. miesiąca bieżącego pokoju, odprawiła się dziś publiczna uroczystość. Z rana o godzinie 8. huk armat z wałów ogłosił mieszkańcom stolicy radosny obchód tej uroczystości, poczem śpiewane było Te Deum wkościolach wśród powtórnego strzelania z armat, przeplatanego ogniem plutunowym garnizonu tutejszego. N. Król obiadował z przybyłymi wczoraj z Lipska Xiążętami i Xiężniczkami. Na obiedzie tym znajdowali się także JW. Bourgoing Poseł Cesarza Jmci Francuzów i General dywizyi, Baron de St. Cyr. Spełniano na nim przy odgłosie armat toasty za zdrowie N. Cesarza Francuzów NAPOLEONA I., N. Cesarzowey Jozefy i N. domu Cesarzkiego.

*z Neapolu d. 24. Września.*

Woysko angielskie, które się znajdowało w Sycylii, gdy wszystkie zamachy na wzniecenie nowego buntu w krolestwie neapolitańskim chybiły, popłynęło do Katalonii, gdzie spólnie z insurgentami przyłożył się ma do wyzwolenia Girony.

Obydwa regimenta francuzkie, Latour d'Auvergne i 101wszy regiment piechoty li-

niowey, otrzymały rozkaz pociągnąć do wyższych Włoch.

General Campredon, z powodu słabego zdrowia, składa urząd Ministra woyny i marynarki.

*z Sztokholmu d. 6. Paźdz.*

Dnia 27. t. m. Król Jmć komunikował zgromadzeniu Stanow traktat pokoju na dniu 17. z Rossyą zawarty. Jego Krolewska Mość miał przy tej okoliczności mowę, w której wystawiając uczucia swe z powodu przykrych warunków, pod jakimi tylko było można, przywrócić spokojność tak gwałtownie potrzebną, oświadczył przekonanie swe, że te smutne okoliczności starganego Państwa szwedzkiego niebędą Jemu przez poddanych przypisane. Wkońcu oświadczył nadzieję, że pokoy ten z Rossyą sprowadzi wkrótce przywrócenie dobrego porozumienia z Francyą i Danią.

Oto jest wyiątek z wspomnioney mowy:

„Słyszeliście Mości Panowie i Mężowie szwedzcy, układ warunków, od których dwór cesarsko - rossyjski pomimołożonych chlubnych usiłowań mego Pośła, odstąpić nie chciał. Zostawiam waszey szczerey miłości ku oyczyźnie, honorowi, waszym uczuciom, ożywiającym serca wasze w tym drogim przedmiocie, roztrząsnąć, co cierpiało serce moje, gdy nadzieia zyskania korzystniejszego pokoju ustąpić musiała wołającej potrzebie prędkiey spokojności po wojnie pustoszącej. Znając W Panowie przyczyny, które nieszczęśliwe wypadki na ukochaną oyczyznę ściągnęły i spełniły, śadzę bydz rzeczą zbyteczną, zwracać uwagę waszą na огоłocony stan, w którym znajdowało się Państwo, gdy rządy jego obiałem. Nie bez walki przeciw mym własnym uczuciom przymuszony iestem dodać, że smutne Poprzednika mego zamieszanie, i nowe postanowienie — nieustępować niebezpieczeństwu nad głową wiszącemu, i niewdawać się w żadne negocyacye pokoju z obydwoma nayspotężniejszymi Szweacyi nie-

przyjaciółmi — zbliżyły interesa powszechne do tego stopnia rozwiązania, który już nayodleglejszymi nawet nadziei ocalenia nie-  
dozwala. Gdyby nie zmiana rządu łamiąca  
wolę, przy której nieuważano nigdy na mo-  
żność porozumienia się, — to starożytne  
Państwo, tak często zwyciężające nad losa-  
mi i czasami, byłoby już pewnie dosięgło  
ostatniego dnia swej niepodległości. Ze-  
przecież znajdując się jeszcze w liczbie Mo-  
carstw Europy, lubo rozdrobnione i osłabio-  
ne, że rządzi się jeszcze prawami szwedzkie-  
mi i broni orężem szwedzkim, przypisać to  
jedynie winniśmy rozporządzeniom Boskiej  
Opatrzności, która częstokroć unosząc swą  
opiekuną rękę nad granicami Szwecyi, utrzy-  
mywała w umysłach współ-obywateli szwedz-  
kich ten święty zapal, co w naygroźniej-  
szych niebezpieczeństwach oyczyzny niespo-  
dziewane siły na obronę iey gotuje.” —

Od 1go tego miesiąca armia królewska  
przeszła na stopień pokoju. Kilka oddzia-  
łów wojska przechodzą tedy na swe zwyczaj-  
ne leże.

Stany Państwa upelnomocniły kilku  
z swych członków, do spisania dokładnej  
specyfikacji własności byłego Króla.

W tych dniach przybył tu kuryer z Ko-  
penhagi i przywiózł wiadomość, że dwor  
Duński gotów jest przystąpić do negocyacy-  
ów pokoju, które więc, iak słyhać, wkrótce  
w Jönköping rozpoczęte będą. Potwierdza  
się, że nasz bywszy Posel w Londynie,  
Szambelan Adlerberg, mianowany został  
Pełnomocnikiem naszym do na ten koniec.

Król Jmć wydać kazał abszeyty 36ciu Ofi-  
cerom przy armii finlandzkiej.

Wielki Admiral, Baron Puke, przybył  
tu z morza bałtyckiego. Okręty naszej wiel-  
kiej floty, składającej wyprawę do Wester-  
botten, stoją teraz na kotwicach pod Are-  
grund.

*z Petersburga d. 26. Września.*

Ogłoszono tu dalsze wiadomości o wypad-  
kach wojennych w Multanach. Wojsko na-  
sze znalazło 7 dział w Isackia, a 25 w Tul-  
tschi, i znaczne zapasy ammuniyy. Ode-  
brano Turkom blisko 2,300 chrześcian Mul-  
tańskich, których oni do niewoli prowadzili.  
Pomiędzy kilku małemi potyczkami, nay-  
znakomitsza była pod Giurgi. Dnia 16. Sier-  
pnia wywabiono z szanów 2,000 nieprzyja-  
ciół, którzy utracili i chorągiew, 300 ludzi  
w zabitych i 38 w ieńcach. — General-Ma-  
ior Woynow wraz z flotą przy uścicia Dunaju,  
trudni się oblężeniem Izmailowa, dokąd już  
rzuciono kilka bomb, które pożar sprawiły,  
i okręty nieprzyjacielskie stojące przed twier-  
dzą, odparto. Wojsko Rossyiskie opano-  
wało nareszcie twierdze Matszyn i Girszowa,  
które obrotom naszym na prawym brzegu  
Dunaju, i związkowi z korpusem pozostałym  
na Wołoszczyźnie, wielce przeszkadzały.  
General Marków obległ dnia 26. Sierpnia  
twierdzę Matszynę, a gdy dnia 29. t. m. zbli-  
żył się oddział flotyli naszej; prosił nie-  
przyjaciela o kapitulacyą. Oddano nam dnia  
30. to mieysce, które sama natura warownym  
uczyniła, wraz z mocną cytafellą i zewnę-  
trznemi szanami; zabraliśmy 28 oficerów,  
3100 żołnierzy, 1 chorągiew, 13 dział, i  
rozmaite zapasy żywności i ammuniyi. Prze-  
ciw Girszowa posłano Generala Leytnanta  
Platow; obległ on dnia 31. Sierpnia tę twier-  
czę, ktorej załoga wynosząca 1000 ludzi,  
poddada się dnia 3. Września na dyskrecyą.  
— Naczelnny General Xiążę Bagracyon ka-  
zał postawić most dla utrzymania związku  
z Wołoszczyzną. Przybył on dnia 3. Wrze-  
śnia do obozu pod Dojon; skąd główne wo-  
ysko dalej posunąć zamysłał.

General Platow otrzymał od Imperatora  
Jmci order S. Włodzimierza pierwszy, a  
General Markow drugiej klasy; General  
Sass dostał dobra koronne w dzierżawę.

— Dnia 27. — Gazeta Dworska dai-

Węszia wyraża, iż wszystkie propozycje ze strony rossyjskiej przyjęto za zasadę w układach o pokoy z Szewcyą.

W przeszłą Sobotę wieczorem zjechał tu Baron Stedingk, Posel Szwedzki i stanął w tym samym domu, gdzie mieszkał przed rozpoczęciem wojny. Przybyło tu także kilku deputowanych z nowo nabytej Prowincyi Finlandyi.

*z Petersburga d. 18. Października.*

Ostatnie rapporta, nadeszłe od naczelnego wodza armii rossyjskiej przeciw Turkom, Generała piechoty Xcia Bagration, zawierają co następuje: Wódz naczelný armii rossyjskiej działający przeciw Turkom, Generał Xze Bagration, donosi, że zaraz po zdobyciu fortec Tultscha, Isaktschi, Matschin i Girsowa, woyska rossyjskie dostrzegły mocny korpus turecki pod dowództwem Sieraskiera Gosrew Baszy, który się zebrał pod Rassewata w liczbie około 20,000 ludzi, natarli nań raptownie z zwykłą sobie odwagą i zupełnie porażili. Podług rapportow z samego pobojuwiska odebranych, legło na placu do 5000 Turków, wielką mnogość zabrano w niewolę i 15 armat, tudzież 30 chorągwi, między którymi znajduje się chorągiew Sieraskiera, dostały się w ręce zwycięzcy. Szczątki armii tureckiej, przestraszone i w nieład wprawione, ratowały się ucieczką do Kusgun i Sillistryi, ścigane będąc na 35 wiorstow. Zaraz po tym zwycięztwie zdobyto następujące twierdze: na prawey stronie Dunaju Kusgun; na brzegu Czarnego morza fortece Kistendgi i Mangalia. Zdobyte ich wrożyło jeszcze ważniejsze zdarzenie wojenne. Dnia 26. Września poodała się sławna i mocna forteca Izmailów, której zdobycie we wszystkich dawnych z Portą ottomańską prowadzonych wojnach bardzo wielką stratę w ludziach kosztowało, dziś zabrana została przez zwycięzki oręż WC. Mci bez krwi rozlewu.

Wódz naczelný, obok zawartej przez

Generała Leytnanta Sas na dniu 13. Września o poddanie tej fortecy kapitulacyi, podług której załoga i mieszkańcy w pięć dni po zajęciu iey przez woysko rossyjskie, wyjść z niej muszą i zaprowadzeni będą pod konwojem przez Dunaj do miast, zostających w mocy Rossyan, składa zarazem u nog JC. Mci klucze tej fortecy. Rapport wywodny w krótcie iest oczekiwany. Po odebraniu tych doniesień odprawio się uroczyste nabożeństwo d. 26. Września w kościele dworskim pałacu zimowego, w przytomności N. Imperatora i Imperatorowych Jeymć; nayznakomitszych osob oboiey płci i zagranicznych Ministrow, przy odgłosie 101 strzałow armatnych.

*z Semlina. d. 19. Września.*

Zaraz po wielkiej retyradzie Serbiantów przez Morawę, Wódz turecki korpusu oblegającego przed Deligradem, Ismail Bey, odebrał wiadomość z Seres, że Aly Basza Janiny kazał obsadzić swe kraie i wszystkie przeyscia do swego Paszalicu przez jednego z awych Agow. Ismael Bey zebrał niebawem swój korpus woyska, do którego przywiązał się także Syn Baszy Salonichi, który o teyże porze odebrał także wiadomość, iż woyska Aby Baszy targnęły się na Paszalik Oyca iego, lecz odpartymi zostały, i opuścił armią w końcu Sierpnia. Przerzeczeni wodzowie tureccy nieciągną prosto z Bulgaryi do Macedonii, lecz przez Rumelią ku stronie morza, dla łatwiejszego z tamtąd wdarcia się w Cyrkul Cereski. Dowiadujemy się jeszcze, że Sułtan nakazał Baszy Janiny, aby zaniechał swego podłego zamiaru i pod utratą głowy ustąpił w krótkim czasie z posiadłości Ismaela Beya. Armia turecka przez oddalenie się wspomnionych dwóch wodzów osłabiona dozupelnioną być ma na mocy firmanu Sułtana przez woyska Rumelii i Bulgaryi. Dnia 10. Września w nocy cała armia turecka wprawioną była w zamieszanie, komendanci Bulinkow Serbiańskich, Matof i Mesun przeprowadzili się w 2000 ludzi piechoty

o godzinie 11. w nocy przez Morawę i uderzyli na korpus Albańczyków Baszy Czaschyk — pod Gruszewcą. Wódz nieprzyjacielski rozumiał, że cała serbiańska potęga, którejby się swym małym korpusem oprzeć niepotrafił, nadciąga i pierzchnął natychmiast, wprawiając tchorzostwem swoim i inną korpusa armii w zupełne zamieszanie, tak iż Baszowie wysilili się na perswadowaniu wojsku, aby je wstrzymać od zupełnego popłochu. —

*z Londynu d. 3. Październiku.*

Niedziwniemy się wcale, że Lordowie Grey i Grenville niechęć wnieść do Ministerium, w którym znajdują się Pan Perceval, Lordowie Eldon i Mulgrave. Jakże mogą znosić się ludzie tak przeciwnych zasad? Lord Grenville wyszedł z Ministerium, ponieważ oswobodzenie katolików koniecznym potrzebem być sądził. Pan Perceval zaś dla tego właśnie, że przeciwnego był zdania, przygięty został do Ministerium. Lord Grenville zawsze obstawał za Pitem a Lord Grey zawsze był przeciw niemu. Wreszcie obydwaj ci mężowie różnych są talentów, i pewno z ukontetowaniem widziani by byli zawsze na czele Rządu. Jednakże Ministerium przędzey lub późniey uzupełnionem znowu być musi. Jeżeli składać się będzie z części niejednostajnych natenczas niemoże trzymać się nawet do przyszłego posiedzenia Parlamentu. Oczywista tymczasem w niebezpieczeństwie. Nad Dunajem układają się rzeczy, którym oprzeć się z dzielnością należyą niemożemy. Hiszpania, Sycylia, Skandynawia dowodzą niedołężność naszej potęgi. W Indiach wschodnich obawiać się trzeba rewolucyi, w Irlandyi zaś nienawidzą to wszystko co jest angielskim. Z wszystkich stron widzimy przedmioty zatracające. Pierwsze potrzeby życia nadzwyczajnie są drogie, taksy publiczne podwyższają się według proporcyi. Złoto zniknęło zupełnie z cyrkulacji. Przyczyna tego widoczna. Za granicą po-

zbyć niemożemy naszych towarów, musimy więc tam posyłać złoto i srebro. —

Według ostatnich wiadomości z Rio Janerio: Xże Brazylii uczynić kazał próbę z rakietami Kongrewskiem. Zbieg ludu nader był wielki. Lecz przez przypadek zapalono jedną raketę w końcu przeciwnym i kilku spektatorów zostało ranionych a dwóch w całe zabitych.

Pozycya obustronnych armii jest następująca: Ney w Salamance, Soult w Placencji, Mortier w Talavera, Victor w Toledo, Sebastiani w Fuenlabrada, blisko Aranjuez; — Wellesley w Badajoz, Equia w Truxillo, Venegas w Trámbles, armia La Romany w Ciudad Rodrigo, Beresford w Castel Branco, a Blake w Katalonii.

Armie hiszpańskie, zebrawszy wszystkie nieprzenoszą 80,000 ludzi, gdy temczasem Francuzi liczą 130,000 nierachując nawet garnizonów.

Nowy Wice Król Buenos Ayres, wstępujący na miejsce Liniera, nazywa się Baltadulgo Cisneros. Jako oficer morski wslawił się w batalii pod Trafalgar.

*z Londynu d. 3. Paźd.*

„Chciecież być — mówi Statesman w odezwie do ludu angielskiego — niepodległym narodem, lub stać się prowincją Francuzką? Przez samą tylko zmianę parlamentu i oswobodzenie Ameryki hiszpańskiej utrzymać możecie niepodległość waszą.”

Francuzki okręt wojenny Syrene przypłynął dnia 7. Sierpnia do jednego z portów Stanów zjednoczonych. Przywiózł depeze, bardzo sprzyjające przyjacielickiemu układowi między obiema państwami. W dwa dni późniey okręt Mentor popłynął także z Francyi do Nowego Yorku z nowymi propozycjami. Od tego czasu dziennikarze nasi, którzy wojnę między Francją i zjednoczonymi Stanami za podobną do prawdy okrzykiwali, wcale z innego tonu śpiewać zaczęli. — W wszystkie listy z Flesynge zgadzają się na jedno, że

choroby codzień bardziej się rozmnażają i że jest prawdziwem szaleństwem, chcieć się utrzymać przy Walchern. — Admiralicja chwyciła się środków, w celu spłoszenia korsarzów Francuzkich z brzegów naszych.

*z Kopanicy d. 29. Paźdz.*

Już tak dawno pożądaną pokoy dziś obchodziliśmy wprawdzie nie z okazalnością, lecz z prawdziwą serca pobożnością i skromnością; przy której okazji nasz dobry pasterz Jmć Xiądz Bogedain dał nowy dowód dobroczynności swojej. Dowiedziawszy się bowiem dnia wczorajszego o aktualnie zawartym pokoiu, ubogich z parafii na dziś do siebie zaprosił. Dziś ogłosił nam to szczęśliwe zdarzenie w stosownem do tej okoliczności kazaniu ze słów Psalmu 117. V. 24., podczas którego ofertę na rzecz ubogich zalecił, którą za przykładem tutejszego do tej uroczystości zgromadzonego Magistratu wdzięcznem i radośnem sercem na ołtarz złożyliśmy. Po sumie odśpiewane było *Te deum laudamus* z modlitwami na podziękowanie. Po skończonym nabożeństwie kościelny rozdał pieniądze z oferty zebrane między ubogich naszych wspól-parafianów, których Proboszcz potem hojnym uraczył obiadem. —

*Parafianie Kopanicy.*

**Obwieszczenie.** Zapobiegając JW. Minister Skarbu wszelkim trudnościom i szykanom, które kupcy z towarami z jednego do drugiego miasta iadący, na czas od oficyalistow konsumpcyjnych przy rewizyi towarow doznawają, zalecił Dyrektorowi Skarbu ostrzeżenia przez publiczne ogłoszenia do handlującej publiczności wydać, aby im wiadomo było, jakim sposobem i w którym przypadku oficyaliści kupcow prowadzących towary po trakcie i w miejscu przeznaczenia rewidować mają, któremu zalecenie zadosyć czyniąc stanowią się następuję: 1. Chociaż towary lub obiekta zagraniczne iako też krajowe pieczętowane lub oplombowane być muszą, tedy jednak jeżeli się z jednego do drugiego miasta wywożą, lub wysyłają, bez względu że każda sztuka stem-

plem lub pieczętką jest znaczona, Paki lub Coflis w których się towary wysyłają, po poprzedniej rewizyi, zapieczętowane lub zaplombowane być powinny. 2. Z Paką tym sposobem zaplombowaną lub zapieczętowaną kupiec lub fabrykant odebrawszy od urzędu niniejszego kwit zaświadczaający tam się udać może z towarami dokąd je zadeklarował. 3. Po drodze od żadnego urzędu rewidowanym być niepowinien, iedynie tylko kupiec Passyer cedulę oficyaliście okazać ma, a ten przekonawszy się o ilości pakach, lub czyli plomby i pieczęcie nie są nadwergżone, wolno bez opłaty przepuszczać powinien. Jeżeliby zaś pieczęć lub plomba oderwaną być miała, w tym tedy przypadku towar rewidowany być musi, jeżeli się z kwitem i deklaracją przy niey będącą zgadza. 4. Gdy zaś towar na miejsce przeznaczenia przybędzie, natenczas kupiec przed Amt zalechać, kwit okazać i rewizyi oficyaliście tamtejszemu poddać się powinien, aby się przekonał, czyli każda sztuka jest plombowana lub pieczętowana. A zatem kupiec, Wekturant lub fabrykant z jednego miasta krajowego do drugiego iadący na drodze rewidowanym, być niepowinien tylko w ten sposób iak się sub Nro. 3. powiedziało, a podobna rewizya czy wizowanie dzieie się bezpłatnie i kupiec niema przyczyny ani temu, ani też oficyaliście w miejscu przeznaczenia czemkolwiek się opłacać. W Poznaniu d. 18. Październ. 1809.

*Chmielewski, D. S.*

**Obwieszczenie.** Ponieważ nowy termin licytacji na dostawienie materyatów piśmiennych dla Biorow Dyrekcyi Skarbowey Departamentu Poznańskiego na dzień 15. Listopada r. b. wyznaczony został; wzywają się zatem wszyscy ochotcy mający podięcia się liwerunku materyatów piśmiennych, iako to: papieru, pior. laku, inkausta etc. na przerzeczony dzień stawienia się na izbie sessyonalney z rana o 10. godzinie w składzie Dyrekcyi skarbowey i przyziesienia z sobą probow., na którym to terminie z minus licytantum kontrakt na rok ieden salva approbatione JW. Ministra zawarty zostanie. W Poznaniu dnia 22. Października 1809.

*Chmielewski, D. S.*

**Uwiedomienie.** Na examen, który jutro po południu o 2giej godzinie panny w instytucie edukujące się składać będą, zapraszam uniżenie Rodzicow ich i przyjaciol nauk. W Poznaniu dnia 7. Listopada 1809.

*K u h n.*

*Dodatek*

D O D A T E K

DO

# GAZETY POZNANSKIEJ

Nr. 87.

**Uwiedomienie.** Araku przedniego gatunku mo-  
żna zawsze dostać w mniejszych sądkach, oraz  
butelkami pojedynczo, w Poznaniu na Domini-  
kańskiej ulicy sub Nro. 371 u. Birotha.

**Doniesienie.** Fabryka sukien w Karlstadt pod  
Miliczem uwiedomia szanowną publiczność kupie-  
cką, iż znacznej zakłady pięknych i ordynaryj-  
nych sukien, kazimiru, i kalmuku podług ceny  
fabryczney przedawane będą.

**Doniesienie.** W Dusznikach dnia 29. Paździer-  
nika w nocy ukradziono konia gniadego pomier-  
nego z pastwiska, w piątym roku, tysego aż do  
nazdrzy, który miał nogę prawą zadnią przypętl-  
nie białą. Ktokolwiek mogłby wziąć wiadomość  
o nim, niech dać znać do dworu Dusznickiego,  
gdzie odbierze nadgrody dukaty cztery. W Amt-  
cie Bukowskim dnia 30. Października 1809.

**Doniesienie.** Sąd Kryminalney Sprawiedli-  
wości Departamentów Poznańskiego i Bydgoskiego  
uwiedomia Publiczność; iż, ktokolwiek wino-  
wawcę iakiego schwyta, odprowadzić go do Pod-  
sędka Powiatu swego, i ramzaskarzenie dokładne  
z podaniem świadków podać winien, każdy zaś  
Podsędek Powiatowy jest obowiązany zaskarzenie  
to do Protokołu przedsięwziąć i inkułpara do są-  
du Podsędkowskiego Kryminalnego respectiwé do  
ktorego Powiat należy, odesłać. W Poznaniu  
dnia 24. Października 1809.

**Doniesienie.** Podpisana wdowa Anna Marya  
Janken w Poznaniu mieszkająca, wzywa niniey-  
szem nieprzytomnego Zięcia swego Dawida Thiel  
oprędacza tabaki: aby się wraz z żoną swoją i  
dziećmi niebawnie tu do Poznania udał, i sukces-  
są teyże wspomnioney matki żony swej, którą  
mu zapisać chce, obiał. Przyczym uwiedomia  
go, iż mąż iey Krysztof Janke rzeźnik i obywatel  
tutejszy wraz z dwiema Corkami swemi umarł.

Anna Marya Janken.

**Do zadzierzawienia.** W Hamerni pod Murowaną  
gośliną blisko Poznania sytuowana i successorom śp.  
Brendla należąca papiernia w raz z należącym do tey-  
żewiatrakiem, są na trzy lata więcej dającemu do  
zadzierzawienia, do ktorego termin na dzień 12.  
Grudnia r. b. wyznaczony jest, na który mają-  
cych ochotę dzierzawienia ninieyszym się wzywa.  
W Hamerni dnia 29. Października roku 1809.

**Do przedania.** W interesie działowym su-  
ccessorów Marcina Marchner w Strzyzewicach pod  
Lesznem, niżej podpisanemu sądowi z strony  
Prześwietnego Trybunału Departamentowego zle-  
conym, grunt rolniczy w Strzyzewicach pod Nro.  
7. leżący, wspomnionych successorów dziedzic-  
zny, otaxowany z wszystkimi budynkami, ro-  
lami, łąkami i inwentarzem przez biegłych na  
1550 zł. pols. ma być więcej dającemu sprzeda-  
ny. Wyznaczyliśmy do licytacji i pierwszej czyli  
temczasowej adiudykacji, termin na dzień 24.  
Listopada r. b. o godzinie 10. przed południem  
w naszej izbie sądowej, gdzie naywięcej dający  
pierwszego przyderzenia spodziewać się może.  
Dan w Lesznie dnia 13. Października 1809.

JK. Xcey Mci Sąd Podsędkowski Wydziału  
Lesznego.

**Citatio.** Na mocy rezolucyi Prześw. Trybuna-  
łu Iwszej instancji Dptu Poznańskiego de data 9.  
Czerwca r. b. niżej wyrażony Adwokat czyni wia-  
domo, iż imieniem pracowitey Maryanny Ka-  
wczyńskiej, z domu Glinczanki w Miechorzewie  
pod Bukiem mieszkającej, pracowitego Franci-  
szka Kawczyńskiego męża iey rodem z teyże wsi,  
który, będąc przed lat 8 do woyska Pruskiego za  
kantonistę wydany, już od sześciu lat żadney  
z siebie nie dał odezwy, a wiadomości o iego by-  
cie terazniejszym po tylokrotnym staraniu się ode-  
brać niemożno, publicznie przez gazety tutejsze  
Polskie i Niemieckie zapożywa, do zgłoszenia i

stawienia się w sądzie wyżej wyrażonym przed Deputowanym Ur. Sobockim assessorem, na dzień 10. Stycznia roku przyszłego o godzinie 10. z rana, w przypadku zaś niestawienia się, ma się spodziewać że za nieprzytomnego ogłoszonym będzie. Dan w Poznaniu dnia 29. Września 1809.

C. Mittelstraedt. A. T. D. P.

*Zapozew.* Na żądanie szlachetnego Dawida Schneidera kupca i obywatela miasta Rawicza wie-rzyciela, zapożywa się niniejszym szlachetny Got-lib Jaekel Stelmach dawniej w Rawiczu zamieszka-ły obywatel, i przeszło od siódmu miesięcy z mie-

sca pobytu uszły, ażeby się od dnia dzisiejszego za miesiąc trzy, to jest na dzień 20. Listopada r. b. który jest iako zawitym oznaczony w sądzie ni-żey podpisanym sam osobiście lub przez pełnomo-cnika stawił, gdyż inaczej jeżeli tego terminu uchybi, za Umarłego będzie uważanym. Jego majątek, i plac do budowania domu na Ponie-ckiej ulicy w Rawiezu położony, przez publi-czną więcej datność sprzedanym będzie, i z niego zebrane pieniądze, pomiędzy kredytorów i nastę-pców jego, jeżeli się iacy okażą podzielone zosta-ną. W Rawiezu d. 28. Sierpnia 1809.

Sąd Podsędką Wydziału Rawickiego.

## T A X A

Rzeczy do żywności na Miesiąc Listopad 1809. w Mieście Poznaniu.

|                            |             |        |               |
|----------------------------|-------------|--------|---------------|
| 1. Chleba Pszennego.       |             |        |               |
| Za gr. polsk. 2. Łotow 10. |             |        |               |
| 2. Chleba Rzanego.         |             |        |               |
| Przedniego                 | funt 1.     | — —    | gr. polsk. 3. |
| Srzedniego                 | - 1.        | — —    | — 2.          |
| 3. Maki.                   |             |        |               |
| Pszenney                   | przedniej   | kwarta | — — gr. 5.    |
|                            | srzedniej   | — —    | — 4.          |
|                            | gryzowej    | — —    | — 2.          |
| Rzaney                     | — —         | — —    | — 3½.         |
| 4. Ziarna.                 |             |        |               |
| Penczaku                   | — —         | kwarta | gr. 4.        |
| Kaszy Jęczmienney          | — —         | — —    | — 5.          |
| Jagiel                     | przednich   | — —    | — 12.         |
|                            | podlejszych | — —    | — 10.         |
| Kaszy Tatarszany           | drobney     | — —    | — 18.         |
|                            | srzedniej   | — —    | — 15.         |
|                            | grubey      | — —    | — 9.          |
| Grochu                     | — —         | — —    | — 4.          |

|                           |             |        |                  |
|---------------------------|-------------|--------|------------------|
| 5. Mięsa.                 |             |        |                  |
| Wołowiny                  | przedniej   | funt   | — — gr. 15.      |
|                           | podlejszey  | -      | — — 13.          |
| Mięsa krowiego            | -           | -      | - 12.            |
| Cielęciny                 | przedniej   | -      | - — 15.          |
|                           | podlejszey  | -      | - — 14.          |
| Skopowiny                 | przedniej   | -      | - — 11.          |
|                           | podlejszey  | -      | - — 10.          |
| Wieprzowiny               | przedniej   | -      | - — 17.          |
|                           | podlejszey  | -      | - — 16.          |
| 6. Piwa.                  |             |        |                  |
| Grodziskiego              | — —         | kwarta | gr. 6.           |
| Mieyskiego ordynar.       | — —         | — —    | - 2½.            |
|                           | dubeltowego | — —    | - 5.             |
| Butelka piwa zakorkowana. | — —         | — —    | - 5.             |
| 7. Soli.                  |             |        |                  |
| Warzoney                  | — —         | funt   | gr. 7.           |
|                           | — —         | kwarta | - 14.            |
| 8. Swiec i Mydła.         |             |        |                  |
| Lanych Swiec              | — —         | funt   | Złot. 1. gr. 21. |
| Ciagnionych               | — —         | — —    | 1. - 12.         |
| Mydła białego             | — —         | — —    | 1. - 12.         |

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.